

บทความพิเศษ "มองพม่า..มุมใหม่"

การที่ประชาชนอาเซียนจะอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่ กลมเกลียว เอื้ออาทรและแบ่งปันซึ่งกันและกัน เราจะต้องรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของในบ้านหลังเดียวกัน และรู้สึกภูมิใจที่เราเป็นอาเซียนด้วยกันก่อน ดังนั้น การเปิดใจยอมรับในวิถีแห่งประวัติศาสตร์ และทำความเข้าใจกับวิถีคิดและการตัดสินใจของผู้นำที่ปรากฏในหน้าประวัติศาสตร์ จะทำให้เราสามารถก้าวข้ามทัศนคติเดิมๆ ที่คอยจุดเราให้ติดหล่มความคิด "ชาตินิยม" ที่ไม่น่าจะยึดมั่นต่อไปได้ในสังคมโลกาภิวัตน์ที่ทุกประเทศต้องการความร่วมมือ ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด และการมีเจตนาคดีที่ดีต่อกันอย่างจริงใจ บ้านหลังใหม่ที่ชื่อว่า "ประชาคมอาเซียน" จึงกำลังรอการหลอมรวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเพื่อร่วมกันสร้างความร่มเย็นเป็นสุข และร่วมรู้สึกถึงความเป็น "พลเมืองอาเซียน" อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น การมองประเทศเพื่อนบ้านในมุมมองใหม่ ๆ และคิดในทางบวก จึงถือเป็นสิ่งที่จะสานความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านกับเพื่อนบ้านใหม่มีความเข้าใจกันมากขึ้น

พม่า...ปิดประเทศมายาวนาน คนไทยส่วนใหญ่จึงยังคงเข้าใจพม่าในมุมมองเดิมๆ รวมถึงผู้เขียนเอง ที่เมื่อพอนึกถึงพม่า ก็จะนึกถึงการปกครองโดยผู้นำทหาร นึกถึงความขัดแย้งระหว่างประชาชนที่ถูกกดขี่..กับรัฐบาลทหารที่ไม่ยอมรับวิถีประชาธิปไตย การถูกลิดรอนอิสรภาพของนางออง ซานซูจี และการถูกสหประชาชาติและประชาคมโลกโดดเดี่ยว เนื่องจากปัญหาด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่งผลให้นานาชาติ คว่ำบาตรพม่าในด้านเศรษฐกิจ แต่เมื่อผู้เขียนได้เข้าร่วมการสัมมนา "อาเซียนศึกษา" เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2556 และฟังปากลูกจาก ฯพณฯ พิชณ สุวรรณชฎ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงย่างกุ้ง จึงได้รับรู้เรื่องราวของพม่า หรือ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปในทางที่พัฒนาขึ้นอย่างมากในช่วงไม่กี่ปี หลังจากพม่าได้รัฐบาลใหม่ เมื่อปี 2553 ซึ่งไม่ผิดไปจากที่ท่านทูตเกริ่นไว้ในตอนต้นของการปากลูกถว่า คนไทยเมื่อนึกถึงพม่า..จะผิดมาก..หรือ..ผิดหมด.. ไม่ใช่เรื่องแปลก จึงขอนำข้อมูลจากท่านทูตมาเล่าสู่กันฟัง โดยเรียกตามท่านทูตพิชณฯ ในชื่อเดิมว่าพม่า เพื่อเป็นการเปลี่ยนมุมมองความเข้าใจของผู้อ่านต่อพม่า ดังเช่นที่เกิดขึ้นแล้วกับผู้เขียน

เริ่มจาก..ความเข้าใจผิดที่มองว่า ความล้มเหลวของพม่า เกิดขึ้นเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับลาว เขมร และเวียดนาม เนื่องจากผลพวงของสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ในความจริง พม่าไม่ได้ผ่านสงคราม แต่ความล้มเหลวของพม่าเกิดจากนโยบายปิดประเทศของตัวเอง และถูกซ้ำเติมด้วยมาตรการคว่ำบาตรจากนานาชาติ แต่ในวันนี้..เมื่อพม่าเปิดประเทศ และนักธุรกิจเข้าไปลงทุน มีเสียงยืนยันว่า พม่าดีกว่าที่คิด เริ่มจากด้านการเมือง สื่อต่างๆ ยังคงเรียกรัฐบาลพม่าว่า รัฐบาลทหาร แต่การเลือกตั้งครั้งประวัติศาสตร์ในรอบ 20 ปีของพม่า ได้เปลี่ยนการเมืองสู่รูปแบบใหม่ คือ การเป็นรัฐบาลพลเรือน โดย นายเต็ง เส่ง ประธานาธิบดี ได้สละตำแหน่งในกองทัพก่อนที่จะลงสมัครเลือกตั้ง โดยเหตุผลที่ว่า ผู้ที่จะเข้าสู่ระบบการเมืองต้องลาออกก่อน และขณะนี้บรรยากาศประชาธิปไตยในพม่า เรียกได้ว่า กำลังเบ่งบาน เพราะทุกคนมีสิทธิเสรีภาพมาก สะท้อนได้จากสื่อสิ่งพิมพ์และแผงหนังสือที่มีให้ชาวพม่าเลือกอ่านจำนวนมาก ซึ่งมากกว่าประเทศไทยด้วยซ้ำ เท่ากับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของพม่า ได้มีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว

ในเรื่อง การปรองดองในชาติ ประเทศไทยอาจจะต้องพึงพิจารณาพม่าเป็นตัวอย่างเสียแล้ว เนื่องจากประธานาธิบดี เต็ง เส่ง และ นางออง ซาน ซูจี ได้ตกลงร่วมกันที่จะนำพาพม่าเดินหน้าสู่ประชาธิปไตย และร่วมมือกันปฏิรูปประเทศขนานใหญ่ เราจะไม่ได้ยินคำพูดทางลบจากปากของฝ่ายใดเลย เพราะขณะนี้ทุกฝ่ายวางอาวุธและเข้าสู่กระบวนการเจรจาแล้ว

ในด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจพม่ากำลังหมุนไปอย่างรวดเร็ว บัตรเครดิตกำลังจะใช้ได้ ห้างร้าน กลุ่มธุรกิจโค้ก เบียร์ จากอเมริกาแห่แหนกันเข้ามาลงทุนในพม่า เชื่อได้ว่าสิ้นปีนี้ คนไทยที่วางแผนไปเที่ยวจะได้กินแมคโดนัลด์กันอย่างก๊งแน่ๆ โดยเศรษฐกิจที่ผ่านมาก็ถือว่าเติบโตมาเป็นระยะจะชะงักก็เพียงในช่วงวิกฤตความขัดแย้ง ระหว่างปี 1985 – 1988 เท่านั้น เดิมคนพม่าออกนอกประเทศได้ ทำธุรกิจกับต่างประเทศได้ แต่ทั้งนี้ต้องทำนอกระบบด้วยเงินสด ไม่ผ่านธนาคาร ซึ่งเป็นผลจากมาตรการคว่ำบาตร และเมื่อพม่าเปิดประเทศ ราคาที่ดินถีบตัวสูงขึ้นถึง 300 % ขายกันเป็นตารางฟุตๆ ละ 700 เหรียญ แพงยิ่งกว่าที่ดินแถวสีลม (เทียบเป็นเงินไทย เช่น ราคาที่ดินบริเวณติดสถานทูตไทยในพม่า เนื้อที่ 110 ตารางวาเท่ากับ 200 ล้านบาท) และมีค่าครองชีพสูงเป็นอันดับที่ 37 ของโลก (ปารีส อันดับที่ 46 และมิลาน อันดับที่ 47 ของโลก)

การปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งนี้ รัฐบาลพม่าตั้งเป้าหมายโดยจะเพิ่ม GDP ให้ได้ 3 เท่าภายใน 3 ปี โดยรายได้หลักจะมาจากการส่งออกน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งจะมีแนวโน้มทำได้หรือไม่ ให้พิจารณาจากความภูมิใจของรัฐบาลที่ว่า **"ในอ่าวมะตะมะจะขุดจะเจาะตรงไหนก็เจอก๊าซทุกที่ เจาะพื้นดินก็เจอน้ำมันทุกที่"** และที่สำคัญ พมามีชายแดนติดประเทศไทย โดยเฉพาะชายแดนทางบกที่มีความยาวถึง 2,401 กิโลเมตร กินพื้นที่ 10 จังหวัดของไทย พม่าจึงสามารถเรียนรู้ความล้มเหลวทั้งหมดทั้งปวงได้จากประเทศไทย เพื่อป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำรอย ได้ยินแบบนี้แล้ว เชื่อว่าคนไทยอาจขาไม่ออก...

ตัวอย่างโครงการสำคัญของพม่า โดยเฉพาะการวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการประกอบธุรกิจและการเข้ามาของนักลงทุน คือ **เขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา** ซึ่งเป็นท่าเรือน้ำลึกที่ห่างจากกรุงย่างกุ้งเพียง 26 กิโลเมตร ลักษณะเหมือนคลองเคย แต่ใหญ่เท่าแหลมฉบัง ซึ่งอีกไม่นาน ติละวา

จะกลายเป็นแหล่งการผลิตใหม่ของภูมิภาคที่สามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้ย้ายฐานการผลิตมาสู่พม่าและโครงการท่าเรือในรัฐยะไข่

จะเป็นเส้นทางหลักในการล่าเลี้ยงทองคำธรรมชาติ ที่ยาวขึ้นไปถึงคนหมิงและหนานหนิง ซึ่งผลของความพัฒนาจะเกิดขึ้นร่วมกันทั้งกับพม่าและจีน และจะรวมไปถึงอินเดียภายใต้โครงการอื่นๆ

พม่าได้วิเคราะห์ SWOT ของประเทศ และเราคนไทยควรจะได้รับรู้ถึงจุดแข็งและโอกาสของพม่า อาทิ ความเข้มแข็งของพม่าในวันนี้ เกิดจากความมุ่งมั่นในการปฏิรูปประเทศ การที่มีวัยแรงงานมากและค่าแรงไม่แพง การเป็นประเทศที่ร่ำรวยทรัพยากรทั้งทางบกและทะเล มีดินที่ดีมาก เพราะผ่านการใช้ประโยชน์มาน้อย (พม่าเคยได้ชื่อว่า เป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ของโลก) มีทรัพยากรประมงที่มีอยู่มากมายมหาศาล พุดกันเล่น ๆ ให้คนไทยต้องแอบคิด ว่า"ปลาที่พม่าแกลดาย"

ด้านการท่องเที่ยว ในอาเซียนถือว่ามีเพียง 2 ประเทศ ที่มีหิมะให้คนเมืองร้อนได้สัมผัส ซึ่งพม่าและเวียดนามมีจุดขายตรงนั้น แต่พม่าดูจะล้ำหน้ากว่า คือ นักท่องเที่ยวสามารถเล่นสกีได้ด้วย และพม่าเตรียมเสนอเมืองมณฑลทะเลย์และพุกาม จดขึ้นทะเบียนเป็น มรดกโลก รวมถึงวางแผนที่จะเชื่อมเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยบินจากเชียงใหม่ไปหลวงพระบาง สู่เสียมราฐ และจำปาศักดิ์ (แล้วไทยอยู่ตรงไหน)

อีกหนึ่งของการวางแผนระยะ 3 ปี ที่พม่าตั้งเป้าหมาย ซึ่งสังเกตได้ว่า มีการวางแผนแม้กระทั่งตัวเลข คือ

- วันที่ 11 เดือน 12 ปี 13 (2013) พม่ากำหนดให้เป็นวันพิธีเปิดมหรम्मกีฬา ซีเกมส์ครั้งสำคัญที่สุดในรอบ 40 ปี ที่จะถือโอกาสเปิดตัว นครเนปิดอร์ เมืองหลวงใหม่ให้ชาวโลกได้รู้จักอย่างเป็นทางการ

- แผนในปีที่สอง คือ ในปี 2557 พม่าจะเป็นประธานอาเซียน และจะมีการจัดการประชุมอาเซียนตามมาอีกหลาย ๆ ครั้ง

- ปีที่สาม คือปี 2558 รัฐบาลจะคืนอำนาจให้กับประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่ เพราะฉะนั้นแผน 3 ปีที่พม่าวางไว้ ก็จะถือเป็นปีทองของไทยเช่นกัน เหตุผลก็คือ ไทยจำเป็นต้องหาที่ยืนในพม่า

1. เพื่อเป็นการตอบรับแผนของพม่าที่ประกาศตัวไว้อย่างชัดเจน
2. สนับสนุนความสัมพันธ์ที่ขณะนี้ผู้นำของสองประเทศต่างมีวิสัยทัศน์ที่ตรงกัน และมีกระบวนการเจรจาที่น่ายินดีแล้ว
- 3 ความจำเป็นที่ทั้งสองประเทศต้องพึ่งพาอาศัยกันอย่างมากมาย โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติที่ไทยต้องนำเข้าจากพม่า ขณะเดียวกันไทยก็ต้องให้การสนับสนุนพม่าในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะการเป็นเจ้าภาพอาเซียนซึ่งถ้าประเทศไทยใช้โอกาสทองนี้ เท้ากับความสัมพันธ์ของสองประเทศก็ย่อมจะดีวันดีคืนขึ้นอย่างแน่นอน

และสุดท้ายท่านทูต พิษณุ สุวรรณะชฎ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงย่างกุ้ง ได้ฝากผู้เข้าร่วมสัมมนาให้ช่วยกันขยายการรับรู้สู่สาธารณชนชาวไทยว่า ขณะนี้พม่าเปลี่ยนไปแล้ว ถ้าได้รู้จักพม่าในมุมใหม่ คนไทยก็จะเห็นโอกาส ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการติดต่อทางการค้า การลงทุน ช่องทางความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลและประชาชนกับประชาชน และติดตามต่อไปว่า การปฏิรูปประเทศพม่ายุคใหม่ จะมีผลอย่างไรต่อประเทศไทย ซึ่งแน่นอนว่า ย่อมจะส่งผลต่อทิศทางการรวมตัวของอาเซียนต่อไปด้วยเช่นกัน โดยย้ำว่า คนไทยต้อง **"reset all yourself"** กับทุกประเทศเพื่อนบ้าน และที่สำคัญ คือ การเรียนรู้และทำความเข้าใจต่อประเทศเพื่อนบ้าน ต่อไปนี้ **"ต้องไปเห็นด้วยตา และใคร่ครวญด้วยสติปัญญา"** และคุณก็จะเปลี่ยนทัศนคติใหม่ได้ด้วยตัวเอง

เรียบเรียง : บัณฑิตญานัตย์ วิเศษสมวงศ์